

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2009-2010

13 OKTOBER 2009

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met betrekking tot de uitbreiding van het toepassingsgebied van de aftrekbare giften tot de instellingen en verenigingen binnen een lidstaat van de Europese Economische Ruimte

(Ingediend door de heer Dirk Claes c.s.)

TOELICHTING

Het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voorziet in een lijst met uitgaven die aanleiding kunnen geven tot een belastingaftrek, de zogenaamde aftrekbare bestedingen (1).

Onder deze aftrekbare bestedingen bevindt zich ook een lijst met giften aan bepaalde instellingen of verenigingen. Het betreft instellingen of verenigingen waarvan de wetgever, omwille van de activiteit van «algemeen nut» die zij uitoefenen, geoordeeld heeft dat ze een bijkomende steun kunnen ontvangen die in hoofde van de steunverlener aanleiding geeft tot een fiscaal voordeel. Voorbeelden zijn de universitaire ziekenhuizen, het Rode Kruis, de instellingen voor wetenschappelijk onderzoek, instellingen die oorlogsinvaliden, mindervaliden, bejaarden, beschermde minderjarigen of behoeftigen bijstaan.

Echter, de giften geven slechts aanleiding tot een fiscaal voordeel indien de gift gedaan werd aan een Belgische instelling of vereniging. In het licht van de recente rechtspraak van het Hof van Justitie van de

(1) Bij een belastingaftrek geniet de belastingplichtige een voordeel aan het marginaal tarief (progressief schijvensysteem afhankelijk van de hoogte van het belastbaar inkomen).

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2009-2010

13 OCTOBRE 2009

Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'étendre le champ d'application des libéralités déductibles aux institutions et aux associations établies dans un État membre de l'Espace économique européen

(Déposée par M. Dirk Claes et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Le Code des impôts sur les revenus 1992 dresse une liste des dépenses pouvant donner lieu à une déduction fiscale, que l'on appelle les dépenses déductibles (1).

Parmi celles-ci, on trouve aussi une liste des libéralités faites à certaines institutions ou associations. Sont visées les institutions ou les associations dont le législateur a jugé, en raison de leur activité d'«intérêt général», qu'elles pouvaient recevoir une aide supplémentaire donnant droit à un avantage fiscal pour le donateur. Citons par exemple les hôpitaux universitaires, la Croix-Rouge, les institutions de recherche scientifique et les institutions qui assistent les victimes de la guerre, les handicapés, les personnes âgées, les mineurs d'âge protégés ou les indigents.

Néanmoins, les libéralités ne donnent lieu à un avantage fiscal que si elles ont été faites à une institution ou une association belge. En vertu de la jurisprudence récente de la Cour de justice des

(1) Dans le cas d'une déduction d'impôt, le contribuable bénéficie d'un avantage au taux marginal (progressivité des tranches d'imposition en fonction du montant du revenu imposable).

Europese Gemeenschappen kan dergelijk « nationaal » criterium niet langer stand houden.

In de zaak *Persche/Finanzamt Lüdenscheid* sprak het Hof van Justitie zich uit over de verenigbaarheid van de Duitse regelgeving ter zake met het artikel van het EG-verdrag dat het vrij verkeer van kapitaal regelt (1).

Het Hof oordeelde het volgende naar recht :

1. Wanneer een belastingplichtige in een lidstaat aanspraak maakt op aftrekbaarheid voor de belasting van giften aan instellingen die in een andere lidstaat zijn gevestigd en daar als van algemeen nut zijn erkend, vallen dergelijke giften onder de bepalingen van het EG-Verdrag die betrekking hebben op het vrije verkeer van kapitaal, ook wanneer het giften in natura in de vorm van voorwerpen voor dagelijks gebruik zijn;

2. Artikel 56 EG verzet zich tegen een wettelijke regeling van een lidstaat op grond waarvan met betrekking tot giften aan als van algemeen nut erkende instellingen alleen giften aan op het nationale grondgebied gevestigde instellingen fiscaal aftrekbaar zijn, zonder dat de belastingplichtige de mogelijkheid heeft, te bewijzen dat een gift aan een in een andere lidstaat gevestigde instelling voldoet aan de door die wettelijke regeling gestelde voorwaarden voor de toekenning van dat voordeel.

Om voorgaande redenen worden de nodige wetswijzigingen aan de fiscale regelgeving inzake de aftrekbare bestedingen voorgesteld om deze in overeenstemming te brengen met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en het EG-verdrag.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Het artikel 2 voorziet in een uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 104 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. Het bepaalt dat giften aan gelijkwaardige instellingen of verenigingen uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte op een zelfde wijze als de giften aan bepaalde Belgische instellingen, aanleiding kunnen geven tot een belastingaftrek.

In concreto betreft het giften aan universitaire ziekenhuizen, instellingen voor wetenschappelijk onderzoek, door de Koning erkende culturele instellingen, instellingen die de oorlogsslachtoffers, de mindervaliden, de bejaarden, de beschermde minderjarigen of de behoeftigen bijstaan, het Rode Kruis,

(1) Arrest van het Hof (Grote Kamer) van 27 januari 2009 (verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het *Bundesfinanzhof* — Duitsland) — *Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid*, C-318/07, PB 21 maart 2009, C 69/8.

Communautés européennes, ce critère « national » ne peut être maintenu.

Dans l'affaire *Persche/Finanzamt Lüdenscheid*, la Cour de justice s'est prononcée sur la compatibilité de la réglementation allemande en la matière avec l'article du traité CE qui traite de la libre circulation des capitaux (1).

La Cour a dit pour droit ce qui suit :

1. lorsqu'un contribuable sollicite dans un État membre la déductibilité fiscale de dons faits à des organismes établis et reconnus d'intérêt général dans un autre État membre, de tels dons relèvent des dispositions du traité CE relatives à la libre circulation des capitaux, même s'ils sont effectués en nature sous forme de biens de consommation courants;

2. l'article 56 CE s'oppose à une législation d'un État membre en vertu de laquelle, en ce qui concerne les dons faits à des organismes reconnus d'intérêt général, le bénéfice de la déduction fiscale n'est accordé que par rapport aux dons effectués à des organismes établis sur le territoire national, sans possibilité aucune pour le contribuable de démontrer qu'un don versé à un organisme établi dans un autre État membre satisfait aux conditions imposées par ladite législation pour l'octroi d'un tel bénéfice.

Pour les raisons précitées, la présente proposition de loi prévoit d'apporter les modifications légales nécessaires à la réglementation fiscale relative aux dépenses déductibles en vue de la mettre en conformité avec la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes et avec le traité CE.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

L'article 2 vise à étendre le champ d'application de l'article 104 du Code des impôts sur les revenus 1992. Comme pour les libéralités faites à certaines institutions belges, il prévoit que les libéralités en faveur d'institutions ou d'associations équivalentes établies dans un État membre de l'Espace économique européen peuvent donner lieu à une déduction fiscale.

Concrètement, il s'agit des libéralités faites aux hôpitaux universitaires, aux institutions de recherche scientifique, aux institutions culturelles agréées par le Roi, aux institutions qui assistent les victimes de la guerre, les handicapés, les personnes âgées, les mineurs d'âge protégés ou les indigents, à la Croix-

(1) Arrêt de la Cour (grande chambre) du 27 janvier 2009 (demande de décision préjudicielle du *Bundesfinanzhof* — Allemagne) — *Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid*, C-318/07, JO 21 mars 2009, C 69/8.

bepaalde rampenfonds, beschutte werkplaatsen, instellingen voor natuurbehoud of bescherming van het leefmilieu, instellingen voor monument- en landschapszorg, VZW's voor het beheer van dierenasielen, instellingen voor duurzame ontwikkeling, instellingen voor hulpverlening aan ontwikkelingslanden, en ten slotte de instellingen voor hulp aan slachtoffers van zeer grote industriële ongevallen.

Dirk CLAES.
Wouter BEKE.
Elke TINDEMANS.
Tony VAN PARYS.
Hugo VANDENBERGHE.

*
* *

WETSVOORSTEL

—————

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 104 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in de bepaling onder 3°, *a)*, worden de woorden «of aan de erkende universitaire ziekenhuizen» vervangen door de woorden «, aan de erkende universitaire ziekenhuizen of gelijkwaardige instellingen uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte»;

b) in de bepaling onder 3°, *b)*, worden de woorden «of aan gelijkwaardige instellingen uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend,» ingevoegd tussen de woorden «de programmatie inzake wetenschap behoren,» en de woorden «uitgezonderd de instellingen die rechtstreeks verbonden zijn met een politieke partij of lijst;»;

c) het 3°, *d)*, wordt vervangen als volgt :

«*d)* aan door de Koning erkende culturele instellingen die in België zijn gevestigd en waarvan het invloedsgebied één van de gemeenschappen of het

Rouge, à certains fonds des calamités, aux entreprises de travail adapté, aux institutions qui s'attachent à la conservation de la nature ou à la protection de l'environnement, aux institutions qui ont pour but la conservation ou la protection des monuments et sites, aux ASBL qui ont pour objet la gestion de refuges pour animaux, aux institutions qui s'occupent du développement durable, aux institutions qui assistent les pays en développement, et enfin aux associations et institutions qui aident les victimes d'accidents industriels majeurs.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

—————

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 104 du Code des impôts sur les revenus 1992, les modifications suivantes sont apportées :

a) dans le 3°, *a)*, les mots «ou aux hôpitaux universitaires agréés» sont remplacés par les mots «, aux hôpitaux universitaires agréés ou aux institutions équivalentes établies dans un État membre de l'Espace économique européen»;

b) dans le 3°, *b)*, les mots «ou aux institutions équivalentes établies dans un État membre de l'Espace économique européen agréées d'une manière similaire,» sont insérés entre les mots «qui a la politique et la programmation scientifique dans ses attributions» et les mots «à l'exception des institutions qui sont directement liées à des partis ou à des listes politiques;»;

c) le 3°, *d)*, est remplacé par ce qui suit :

«*d)* aux institutions culturelles agréées par le Roi qui sont établies en Belgique et dont la zone d'influence s'étend à l'une des communautés ou au

gehele land bestrijkt, of aan door de Koning erkende culturele instellingen die in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte gevestigd zijn, waarvan het invloedsgebied een deelstaat of een gewest van de betrokken Staat of het gehele land bestrijkt en die op een vergelijkbare wijze zijn erkend»;

d) de bepaling onder 3°, *e)*, wordt aangevuld met de woorden «of aan gelijkwaardige instellingen uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend»;

e) de bepaling onder 3°, *f)*, wordt vervangen als volgt:

«*f)* aan het Rode Kruis van België of aan een nationale afdeling van het Rode Kruis in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, aan de Koning Boudewijnstichting, aan het Europees centrum voor Vermiste en Seksueel Uitgebuite Kinderen — België — Stichting naar Belgische recht, aan het paleis voor Schone Kunsten en aan de Koninklijke Muntschouwborg;»;

f) de bepalingen onder 3°, *g)*, tot *l)*, 4° en 4°*bis*, worden telkens aangevuld met de woorden «of aan gelijkwaardige instellingen of verenigingen uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een gelijkaardige wijze zijn erkend».

Art. 3

Deze wet treedt in werking op 1 januari van het aanslagjaar waarin deze wet wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

17 september 2009.

Dirk CLAES.
Wouter BEKE.
Elke TINDEMANS.
Tony VAN PARYS.
Hugo VANDENBERGHE.

pays tout entier, ou aux institutions culturelles agréées par le Roi qui sont établies dans un autre État membre de l'Espace économique européen, dont la zone d'influence s'étend à une entité fédérée ou à une région de l'État en question ou au pays tout entier et qui sont agréées d'une manière similaire;»;

d) le 3°, *e)*, est complété par les mots «ou aux institutions équivalentes établies dans un État membre de l'Espace économique européen qui sont agréées d'une manière similaire»;

e) le 3°, *f)*, est remplacé par ce qui suit :

«*f)* à la Croix-Rouge de Belgique ou à une section nationale de la Croix-Rouge établie dans un État membre de l'Espace économique européen, à la Fondation Roi Baudouin, au Centre européen pour enfants disparus et sexuellement exploités — Belgique — Fondation de droit belge, au Palais des Beaux-Arts et au Théâtre royal de la Monnaie;»;

f) le 3°, *g)* à *l)*, le 4° et le 4°*bis* sont complétés chaque fois par les mots «ou aux institutions ou associations équivalentes établies dans un État membre de l'Espace économique européen qui sont agréées d'une manière similaire».

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier de l'exercice d'imposition au cours duquel elle est publiée au *Moniteur belge*.

17 septembre 2009.